

УКРАЇНА
ОДЕСЬКА ОБЛАСНА РАДА

Р І Ш Е Н Н Я

**Про затвердження обласної програми
«Репродуктивне здоров'я населення Одеської області до 2015 року»**

Відповідно до пункту 16 частини 1 статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2006 року №1849 «Про затвердження Державної програми «Репродуктивне здоров'я нації на період до 2015 року», з метою поліпшення репродуктивного здоров'я населення як важливої складової загального здоров'я, що значно впливає на демографічну ситуацію та забезпечення соціально-економічного розвитку країни, обласна рада

В И Р І Ш И Л А:

1. Затвердити обласну програму «Репродуктивне здоров'я населення Одеської області до 2015 року» (далі – Програма), що додається.
2. Обласній державній адміністрації при підготовці проектів рішень про обласний бюджет на відповідні роки передбачати фінансування заходів визначених Програмою.
3. Рекомендувати районним, міським (міст обласного значення) радам розробити та затвердити відповідні програми.
4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійні комісії обласної ради з питань охорони здоров'я, сім'ї, материнства і дитинства та з питань бюджету та банківської діяльності.

Голова обласної ради

М.Л.Скорик

20 грудня 2007 року
№ 397-V

Додаток
до рішення обласної ради
від 20 грудня 2007 року
№ 397-V

Обласна програма «Репродуктивне здоров'я населення Одеської області до 2015 року»

Людина, її життя та здоров'я є найвищими соціальними цінностями держави, визначеними Конституцією України. Саме репродуктивне здоров'я є невід'ємною складовою частиною здоров'я нації і має стратегічне значення для забезпечення сталого розвитку суспільства.

Репродуктивне здоров'я - стан повного фізичного, розумового і соціального благополуччя, що передбачає можливість задовільного та безпечного сексуального життя, здатність до відтворення, право чоловіків і жінок на інформацію та доступ до безпечних, ефективних, прийнятних за вартістю методів планування сім'ї та інших обраних ними методів регулювання народжуваності, що не суперечать закону, а також право на доступ до відповідних послуг з охорони здоров'я, що дають змогу жінці безпечно перенести вагітність та пологи, а батькам - створити найкращі умови для народження здорової дитини, за визначенням Програми дій Міжнародної конференції з народонаселення та розвитку (Каїр, 1994).

Цілі Розвитку Тисячоліття, проголошені на Саміті Тисячоліття ООН у вересні 2000 та підписані 189 країнами світу і Україною, зокрема, визначили ключові цілі та завдання розвитку до 2015 року. Серед Глобальних Цілей Розвитку Тисячоліття ООН є три щодо поліпшення репродуктивного здоров'я: покращення стану здоров'я матерів, зменшення дитячої смертності та обмеження епідемії ВІЛ, які є важливими не тільки для сьогодення, а й для перспективного розвитку України в цілому.

Україна також приєдналась (2001) до впровадження **стратегії ВООЗ у сфері репродуктивного та сексуального здоров'я для Європейського регіону**, яка направлена на розробку політики і програм у даній сфері, визначення пріоритетних проблем, також визначені шляхи її реалізації, а також – підходи до оцінки досягнутого в даному напрямку в першій декаді третього тисячоліття.

Державна програма «Репродуктивне здоров'я нації на період до 2015 року», затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2006 року № 1849, передбачає комплекс заходів для розв'язання нагальних проблем у сфері репродуктивного здоров'я населення України.

Основними проблемами, які визначені та обґрунтовані у Концепції Державної програми "Репродуктивне здоров'я нації на 2006-2015 роки", є наступні: материнська та малюкова смертність; високий рівень штучного

переривання вагітності; значна кількість ускладнень під час вагітності та пологів; безплідність у чоловіків і жінок; поширення інфекцій, що передаються статевим шляхом, включаючи ВІЛ/СНІД; онкогінекологічна патологія.

1. Обґрунтування необхідності розроблення програми.

Майбутнє Одеської області обумовлюється комплексом політичних, економічних, соціальних факторів, що впливають на демографічну ситуацію в області, в першу чергу, на стан здоров'я жіночого та дитячого населення. Аналіз кількісних та якісних характеристик населення за останні 5 років свідчить про те, що область перебуває у стані демографічної кризи, яка характеризується депопуляцією, негативним показником приросту населення, коли рівень народжуваності не забезпечує простого відтворювання населення.

Особливе занепокоєння викликає стан репродуктивного здоров'я населення, яке є невід'ємною складовою загального здоров'я нації в цілому і має стратегічне значення для забезпечення сталого розвитку суспільства області. Комплекс заходів, здійснених в області протягом останніх років у рамках обласної програми „Репродуктивне здоров'я 2001-2005”, сприяв позитивним змінам у стані здоров'я дітей і жінок Одеської області. Так, удосконалено діяльність служби планування сім'ї, дитячої та підліткової гінекології, збільшилась обізнаність населення щодо здорового способу життя, безпечної статевої поведінки, відповідального батьківства, методів профілактики небажаної вагітності.

Збільшився показник народжуваності за три роки з 9,6 на 1000 населення в 2004р. році до 10,5 в 2006 році. Знизився рівень абортів з 17392 у 2004 р. до 16094 у 2006 р.

Проте, в області за останні три роки показник материнської смертності залишається вищим від державного і складає в 2004 р. – 21,4; 2005 р. – 29,3; та в 2006 р. – 27,9 на 100000 народжених живими. Залишаються проблеми невиношування та безплідності, які як наслідки небезпечної статевої поведінки є причинами репродуктивних втрат. З введенням в Україні з початку 2007 року нових критеріїв живонародженості та реєстрації дитячої смертності з 22 тижнів вагітності, загострилась проблема надання медичної допомоги новонародженим з низькою масою тіла (з 500 г), що потребує кардинального переоснащення пологових стаціонарів та відділень реанімації новонароджених сучасною високотехнологічною апаратурою: апаратами штучної вентиляції легень, інкубаторами, слідкуючою апаратурою, тощо. Такий стан справ вимагає необхідності подальшого здійснення комплексу заходів, спрямованих на поліпшення репродуктивного здоров'я населення області, в першу чергу підлітків та молоді. Саме на це спрямовані заходи щодо покращення стану репродуктивного здоров'я населення області.

2. Мета обласної програми «Репродуктивне здоров'я населення Одеської області до 2015 року»:

Поліпшення репродуктивного здоров'я населення області як важливої складової загального здоров'я, що значно впливає на демографічну ситуацію та забезпечення стабільного соціально-економічного розвитку Одеської області.

Основні завдання обласної Програми:

1. Створення умов безпечного материнства.
2. Формування репродуктивного здоров'я у дітей та молоді.
3. Удосконалення системи планування сім'ї у Одеській області.
4. Збереження репродуктивного здоров'я населення області.
5. Забезпечення ефективного управління з питань реалізації Програми.
6. Участь в інноваційних проектах, залучення грантів для їх реалізації.

Цільові групи:

- діти віком до 14 років;
- діти підліткового віку 15-17 років;
- молодь у віці 18-20 років;
- молоді сім'ї до 35 років;
- вагітні жінки;
- жінки та чоловіки репродуктивного віку.

3. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми.

Пріоритетними напрямками реалізації Програми є:

У соціально-економічній сфері:

- пропагування сімейних цінностей, забезпечення медико-соціальної підтримки молодій сім'ї;
- охорона здоров'я соціально незахищених груп населення.

В освітній сфері:

- реалізація міжгалузевих стратегій, спрямованих на пропаганду, формування і заохочення до здорового способу життя, відповідального батьківства та безпечного материнства;
- інформування населення з питань відповідального ставлення до охорони особистого здоров'я;
- проведення освітніх та просвітницьких заходів з питань охорони здоров'я, які пропагують здоровий спосіб життя, планування сім'ї, зміцнення репродуктивного здоров'я населення, охорону материнства та профілактики онкологічних захворювань;

У медичній сфері:

- забезпечення посилення профілактичної направленості медичних послуг з репродуктивного здоров'я для кожної цільової групи;
- впровадження стратегії надання послуг з репродуктивного здоров'я лікарями загальної практики та сімейними лікарями;
- забезпечення якості медичної допомоги у сфері репродуктивного здоров'я та планування сім'ї відповідно до протоколів її надання;
- забезпечення рівних для чоловіків та жінок репродуктивних прав, включаючи поінформований вибір, та доступу до служб охорони репродуктивного здоров'я;
- забезпечення поліпшення доступу до медичних послуг підлітків, сільського населення;
- продовження розробки та впровадження технологій і практик у сфері репродуктивного здоров'я на основі науково-доказової медицини;
- покращання матеріально-технічного забезпечення закладів охорони репродуктивного здоров'я;
- розробка стратегії з питань забезпечення населення засобами запобігання небажаній вагітності.

У кадровій сфері:

- проведення підготовки сімейних та лікарів загальної практики з проблем репродуктивного здоров'я та планування сім'ї;
- підвищення рівня професійної підготовки фахівців, які надають медичну допомогу у сфері репродуктивного здоров'я шляхом впровадження системи безперервного професійного розвитку;
- удосконалення системи управління в закладах охорони здоров'я.

У сфері співробітництва та координації:

- розробка та впровадження дієвих механізмів управління та координації міжвідомчих та міжсекторальних зусиль з метою ефективної реалізації Програми.

Аналіз стану репродуктивного здоров'я населення Одеської області

Демографічна ситуація:

- Загальна кількість населення області в базовому році за віком та статтю станом на 01.01.2007р.

Вік	чоловіки	жінки	всього
Діти від 1 до 18 р.	174900	168700	343600
Підлітки	52200	50400	102600
Доросле нас. з 18 р.			1932300
Жінки фертил. віку	-	603400	603400
Працездатні	691000	668400	1359500
Всього	1115500	1263000	2 378 500

- Загальний рівень народжуваності 10,5 %.
- Природний приріст населення залишається від'ємним, але зменшився від – 6,8 до – 5,9.
- Кількість ВІЛ-інфікованих жінок репродуктивного віку області 2875.
- Рівень безробіття (zareєстровано) 2%.

Безпечне материнство (показники):

Кількість пологів за рік	25152
Рівень материнської смертності (на 100 000 народжених живими)	27,9
Рівень анемії серед вагітних (на 100 вагітних)	12,2
Рівень малюкової смертності (до року на 1000 живонароджених)	11,06
Рівень передчасних пологів (на 100 пологів)	2,5%
Смертність новонароджених від синдрому дихальних розладів (кількість смертей від РДС на 1000 народжених живими)	0,80
Кількість вагітних, що встали на облік до 12 тижнів до всіх зареєстрованих вагітних на антенанатальному догляді	86,4
Кількість жінок з екстрагенітальною патологією (вагітності високого ризику) на 1000 пологів	222,8

Репродуктивне здоров'я дітей та молоді (показники)

Рівень підліткової вагітності (кількість пологів та абортів юнок 15-17 років на 1000 жіночого населення віком 15-17 років)	24,9
Рівень запальних захворювань статевих органів у підлітків 15—17 років (кількість захворювань у юнок 15-17 років на 1000 жіночого населення віком 15-17 років)	48,3
Рівень штучного переривання вагітності серед підлітків 15—17 років (кількість абортів юнок 15-17 років на 1000 жіночого населення віком 15-17 років)	7,9

Планування сім'ї

Рівень використання сучасних засобів запобігання не планованій вагітності (кількість жінок, що отримують ВМЗ та ГО на 1000 жінок репродуктивного віку)	335,2
рівень штучного переривання вагітності (кількість абортів у державних структурах на 1000 жінок репродуктивного віку)	25,4

Репродуктивне здоров'я населення

Рівень інфекцій, що передаються статевим шляхом (кількість чоловіків та жінок старших за 18 років із зареєстрованими захворюваннями на 100 000 населення старшого за 18 років)	762,4
Рівень захворюваності на рак шийки матки (кількість нововиявлених випадків раку шийки матки на 100 000 жіночого населення)	27,0
Рівень онкологічної захворюваності молочної залози (кількість нововиявлених випадків раку молочної залози на 100 000 жіночого населення)	61,3

Надання послуг (кількість лікувально-пофілактичних закладів та кількість надавачів послуг з РЗ/ПС):

Кількість родопомічних закладів в області	34
Кількість міських/обласних родопомічних закладів	8
Кількість (центральної) районних лікарень (родопомічна допомога та планування сім'ї)	26
Жіноча консультація районної лікарні	26
Жіноча консультація обласного/міського родопомічного закладу	13
Кількість центрів планування сім'ї	2
Кількість кабінетів планування сім'ї	32
Кількість ФАПів	595
Кількість акушерів-гінекологів	735
Кількість сімейних лікарів/лікарів загальної практики	179
Кількість лікарів-педіатрів	731
Кількість лікарів-неонатологів	77

4. Фінансово-матеріальне забезпечення Програми

Фінансування Програми планується здійснювати в межах видатків, передбачених в місцевих бюджетах. Орієнтовний обсяг фінансування Програми по роках визначено у додатку.

Обсяг фінансування програми з обласного бюджету визначається щорічно, виходячи з конкретних завдань.

5. Строки виконання.

Виконання Програми передбачається здійснити протягом 2008 – 2015 років.

6. Завдання і заходи Програми.

Завдання і заходи Програми додаються.

7. Організація управління та контролю за ходом виконання Програми.

Відповідальність за виконання Програми несе Одеська обласна державна адміністрація, яка двічі на рік звітує перед Одеською обласною радою про результати виконання Програми.

Контроль за виконання Програми здійснює Одеська обласна рада. Поточний контроль за ходом реалізації всіх заходів Програми здійснюють відповідні постійні комісії Одеської обласної ради.

8. Очікувані кінцеві результати Програми.

Виконання Програми надасть змогу знизити рівень:

- материнської смертності на 20 відсотків;
- анемії серед вагітних на 45 відсотків;
- малюкової смертності на 20 відсотків;
- гемолітичної хвороби новонароджених на 20 відсотків;
- підліткової вагітності на 20 відсотків;
- запальних захворювань статевих органів у підлітків 15—17 років на 20 відсотків;
- штучного переривання вагітності серед підлітків 15—17 років на 20 відсотків;
- штучного переривання вагітності у дорослих жінок на 20 відсотків;
- захворюваності на інфекції, що передаються статевим шляхом, на 30 відсотків;
- захворюваності на гонорею серед дорослого чоловічого населення на 10 відсотків;
- захворюваності на рак шийки матки на 20 відсотків;
- онкологічної захворюваності молочної залози на 10 відсотків;
- смертності новонароджених від синдрому дихальних розладів на 20 відсотків;
- збільшити кількість дітей, які перебувають на грудному вигодовуванні до шести місяців, до 60 відсотків;
- забезпечити антенатальним доглядом 98 відсотків вагітних;
- довести рівень впровадження в амбулаторно-поліклінічних педіатричних закладах системи надання послуг “Клініка дружня до молоді” до 90 відсотків;
- підвищити рівень використання сучасних засобів запобігання непланованій вагітності на 20 відсотків.